

E-Learning: een inleiding

Ongeveer vijf jaar geleden kwamen de eerste elektronische leeromgevingen (ELO) op de markt. Sindsdien is er rond E-Learning veel gebeurd. De technische mogelijkheden worden steeds groter, maar tegenwoordig richt men zich ook steeds meer op de onderwijskundige achtergronden.

Steeds meer scholen zetten een ELO in als hulpmiddel in het onderwijs. Het is tegenwoordig dan ook niet meer de vraag of de school we kiezen voor het gebruik van een ELO, maar meer luidt de vraag hoe we de elektronische leeromgeving in gaan zetten in het onderwijs.

Een elektronische leeromgeving ondersteunt tijd- en plaatsafhankelijk onderwijs en maakt daarbij gebruik van de internettechnologie. Het is belangrijk om te weten dat een ELO niet hoeft te bestaan uit één systeem. Het kan ook een reeks aan elkaar gekoppelde systemen zijn. De belangrijkste meerwaarde van een elektronische leeromgeving is de vrijheid die de leerling heeft van en in leren. Ook bevordert een goed ingerichte ELO de zelfwerkzaamheid van de leerling en wordt de leerling voorbereid op de moderne kennismaatschappij.

Tot voor kort waren er twee groepen ELO's: de eerste groep richt zich op de samenwerking tussen gebruikers en systemen. De tweede groep stelt vooral lesmateriaal en informatie beschikbaar. Tegenwoordig zijn er systemen op de markt die de twee groepen combineert en zijn daarnaast ook nog te koppelen aan andere ICT applicaties. Het nieuwe type ELO gaat dus uit van losse systemen en koppelt die via een IMS-systeem (Instructional Management System). Dit is een standaard beschrijvende technische taal die het koppelen van gegevens in educatieve systemen mogelijk maakt. Het is afkomstig uit Amerika en maakt voor het verbinden van applicaties gebruik van XML, de opvolger van HTML.

Een voorbeeld van een samengesteld systeem:

- Een ELO bijvoorbeeld Blackboard of Lotus LearningSpace
- Basisapplicaties voor verwerking opdrachten bijvoorbeeld MS Office 2000
- Elektronisch toetsysteem bijvoorbeeld Question Mark/ Perception
- Studentregistratie en –volgsysteem bijvoorbeeld nOISE
- Rooster- en planningsprogramma bijvoorbeeld Syllabus Plus
- Mediatheeksysteem bijvoorbeeld Olib.

Voor- en nadelen

Ik heb er al een aantal naar voren gebracht, maar hier zet ik de meest voorkomende voor- en nadelen van een elektronische leeromgeving op een rijtje.¹

Nadelen:

- Minder contact tussen student en docent.
- Docenten moeten lesstof geschikt maken voor meerdere werkvormen. Dit kost extra tijd.
- Computeronderwijs minder geschikt voor het bereiken van affectieve leerdoelen.

¹ Bron: Stoas Informatisering, artikel "Elektronische leeromgevingen worden volwassen", Carlo van Haren (2000).

- Forse investering.

Voordelen

- ICT spreekt jongeren aan. De leerlingen hebben extra voordeel voor wanneer zij de arbeidsmarkt opgaan.
- Leren wordt tijd- en plaatsafhankelijk.
- Bevordert zelfwerkzaamheid
- Door parallel gebruik klassikaal en on-line learning kun je tegemoetkomen aan individuele leerwegen, leerstijlen en leerbehoefte. Er openen zich nu ook andere markten, zoals deeltijders of andere doelgroepen die niet de mogelijkheid hebben voltijd klassikaal onderwijs te volgen.

Door het gebruik van ELO wordt internationale samenwerking mogelijk.